

Geçmiş Yıllar Zararının Mahsubu Hakkında Duyuru
(14.03.2006 tarihli İMKB Günlük Bülten’inde ilan edilmiştir.)

Bilindiği üzere, ülkemizde yaşanan yüksek enflasyon döneminin mali tablolar üzerindeki bozucu etkisini gidermeye yönelik enflasyona göre düzeltme uygulamasına 31.12.2003 tarihli mali tablolardan başlayarak geçilmiş, ancak objektif kriterlere göre yüksek enflasyon döneminin sona ermesi nedeniyle 2005 yılında enflasyona göre düzeltme uygulamasına son verilmiştir. Enflasyona göre düzeltilen ilk mali tablolarda, yılların getirdiği birikimli etki “geçmiş yıllar zararı”nın yüksek tutarlarda oluşmasına yol açmış, söz konusu zararların sadece dönem karı ve kar yedekleri ile karşılanması, işletmelerin geleceğe dönük kar dağıtım politikalarını olumsuz yönde etkileme riskini gündeme getirmiştir. Genel nitelikteki bu sorunun giderilmesini teminen, enflasyona göre düzeltilen ilk mali tablolarda ortaya çıkan geçmiş yıllar zararının dönem karı ve kar yedekleri ile karşılanamayan kısmının kapatılmasında, Kurulumuzun 30.12.2003 tarih ve 1630 sayılı kararı kapsamında özsermaye enflasyon düzeltme farklarının kullanılabilmesine imkan tanınmıştır.

Son dönemde Kurulumuza ulaşan bildirimlerden; daha önce enflasyona göre düzeltilmiş ilk mali tablolarda ortaya çıkan ve “geçmiş yıllar kar/zararları” hesabı ile ilişkilendirilen zarar tutarının mahsubunda izlenecek yöntemi belirleyen Kurulumuzun 30.12.2003 tarih ve 1630 sayılı kararının, Seri:XI, No:25 sayılı Tebliğ hükümlerine göre düzeltilen ilk dönem mali tablolarında ortaya çıkan ve “geçmiş yıllar (birikmiş) kar/zararları” hesabı ile ilişkilendirilen zarar tutarı için de uygulanıp uygulanamayacağı konusunda tereddüt edildiği anlaşılmaktadır.

Konunun, mevcut durumda hisse senetleri Borsanızda işlem gören ortaklıklar, aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri ve bunların konsolidasyon kapsamına alınan diğer işletmeleri tarafından 01.01.2005 tarihinden sonra sona eren ilk ara mali tablolardan başlamak üzere zorunlu olarak uygulanan Seri:XI, No:25 sayılı Tebliği kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Kurulumuzun Seri:XI, No:25 sayılı Tebliği’nin “İlk dönem mali tabloları” başlıklı 717’nci maddesinde, işletmelerin anılan Tebliğe göre mali tablo hazırlayacakları ilk bilanço döneminde bir önceki dönemin bilançosunu bu Tebliğ’deki ilkelere göre hazırlayacakları, işletmenin ilk dönem bilançoları ve bilanço dipnotlarının karşılaştırmalı olarak sunulmasının zorunlu olduğu, işletmelerin Tebliğe göre hazırlayacakları ilk gelir tablosunu, nakit akım tablosunu ve özsermaye değişim tablosunu karşılaştırmalı olarak hazırlamayabileceği düzenlenmiştir.

Seri:XI, No:25 sayılı Tebliğ’in “İlk dönem mali tabloların hazırlanmasında uyulacak esaslar” başlıklı 718 inci maddesinde; ilk dönem mali tablolarının ilgili işlem ve olayların baştan beri bu Tebliğdeki hükümlere uygun olarak muhasebeleştirilmesi suretiyle düzenleneceği belirtilerek, yeniden düzenlenen ilk dönem mali tablolarında ortaya çıkan farkın “geçmiş yıllar (birikmiş) kar/zararları” hesabı ile ilişkilendirileceği hükme bağlanmıştır.

Seri:XI, No:25 sayılı Tebliğ hükümlerine göre düzeltilen ilk dönem mali tablolarında değerlendirme farklılığı nedeniyle ortaya çıkan ve “geçmiş yıllar (birikmiş) kar/zararları” hesabı ile ilişkilendirilen tutarlar ile ilgili olarak, enflasyona göre düzeltme yapılan ilk mali tablo

dönemi için yukarıda tanımlanan koşullara benzer bir durum Seri:XI, No:25 sayılı Tebliğ'in ilk uygulama yılında bulunmamaktadır.

Bu kapsamda, Seri:XI, No:25 sayılı Tebliğ hükümlerini 01.01.2005 tarihinden sonra sona eren ilk ara dönem mali tablolarından başlamak üzere uygulamaya başlayan işletmelerin; ilk dönem bilançosunu karşılaştırmalı olarak düzenlemesi, önceki dönem bilançosunu bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde yeniden hazırlaması ve bu sırada ortaya çıkan farkı "geçmiş yıllar (birikmiş) kar/zararları" hesabı ile ilişkilendirmesi gerekmektedir. Hesap dönemi takvim yılı olan işletmeler açısından konu ele alındığında, 2005 yılında düzenlenecek mali tabloların 31.12.2004 tarihli bilanço ile karşılaştırmalı olarak düzenlenmesi, 31.12.2004 tarihli bilançonun bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde yeniden düzenlenmesi sırasında ortaya çıkan farkların 31.12.2004 tarihli bilançoda "geçmiş yıllar (birikmiş) kar/zararları" hesabı ile ilişkilendirilmesi gerekmektedir.

Seri:XI, No:25 sayılı Tebliğ hükümlerine göre düzenlenecek önceki dönem bilançosunda "geçmiş yıllar (birikmiş) kar/zararları" hesabı ile ilişkilendirilen zarar tutarı, 01.01.2005 tarihinden sonra düzenlenecek ilk yıllık mali tablolar üzerinden yapılacak kar dağıtımında, Kurulumuzun kar dağıtımına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde net dağıtılabilir kara ulaşırlarken bir indirim kalemi olarak dikkate alınacaktır. Yine konu, hesap dönemi takvim yılı olan işletmeler açısından ele alındığında, 31.12.2004 tarihi itibaren yeniden düzenlenen mali tablolarda "geçmiş yıllar (birikmiş) kar/zararları" hesabındaki zarar tutarı, 2005 hesap dönemine ait yıllık mali tablolar üzerinden yapılacak kar dağıtımında net dağıtılabilir kara ulaşırlarken bir indirim kalemi olarak dikkate alınacaktır.

Bu çerçevede; Seri:XI, No:25 sayılı Tebliğ'in ilk uygulama yılında ortaya çıkan ve "geçmiş yıllar (birikmiş) kar/zararları" hesabı ile ilişkilendirilen zarar tutarının, Kurulumuzun kar dağıtımına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde net dağıtılabilir kara ulaşırlarken, geçmiş yıllar zararı kapatılmadan kar dağıtımı yapılması mümkün bulunmadığından, bir indirim kalemi olarak dikkate alınması gerekmektedir.